

DI CHỨC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỚI SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Nguyễn Văn Hòa *

Với triết lý "một dân tộc dốt là một dân tộc yếu". Bởi vậy, trong suốt cuộc đời hoạt động của mình Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến sự nghiệp giáo dục và với mong muốn "ai cũng được học hành". Theo Hồ Chí Minh, giáo dục gắn liền với sinh mệnh của đất nước, thịnh suy của dân tộc. "*Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các em*"¹. "*Không có giáo dục, không có cán bộ thì cũng không nói gì đến kinh tế văn hóa*"². Trước lúc đi xa, Người căn dặn Đảng ta: "*Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết*"³. Thật hiếm có một nguyên thủ quốc gia nào trên thế giới, lại đặc biệt quan tâm đến vấn đề giáo dục như Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Theo Hồ Chí Minh, xã hội mới phải có những con người mới được tạo nên bởi một nền giáo dục mới; "*chế độ khác thì giáo dục phải khác*". Do đó, phải đổi mới giáo dục. Thuật ngữ "*đổi mới*" lần đầu tiên được Hồ Chí Minh sử dụng, trong bài "*Lục quân ngày nay với các thứ bịnh khỉ*" đăng báo Cứu quốc, ngày 13-9-1946, Người viết: "*Binh khỉ càng tiến bộ, chiến thuật càng đổi mới*"⁴. Đổi mới có nghĩa là sự từ bỏ cách nghĩ và cách làm cũ, đưa ra cách nghĩ và cách làm mới phù hợp với điều kiện và hoàn cảnh mới. Hay nói cách khác đổi mới là sửa đổi cho thích ứng với hoàn cảnh mới.

Trong *Di chúc*, Bác căn dặn rằng: "*Ngay sau khi cuộc chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta đã hoàn toàn thắng lợi, công việc toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta trong trong cuộc chiến tranh xâm lược dã man. Đó là một công việc cực kỳ to lớn, phức tạp và khó khăn... Khôi phục và mở rộng các ngành kinh tế. Phát triển công tác vệ sinh, Sửa đổi chế độ giáo dục cho phù hợp với hoàn cảnh mới của nhân dân, như phát*

* PGS.TS, Khoa Giáo dục chính trị, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế.

¹ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 4, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.35.

² Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 4, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.345.

³ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, Tập 12, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.498.

⁴ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, Tập 4, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.291.